

KOLUMNĘ DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW
WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH

Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca ostatnie dostępne dane z 2018 roku, **nie wykazała znaczącej poprawy** w stosunku do lat poprzednich.

Badania w tym zakresie prowadzi od wielu lat Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.

Na obszarze naszego województwa wydzielono strefy, gdzie zanieczyszczenia powietrza znajdowały się powyżej poziomu dopuszczalnego. Takich stref wydzielono pięć, ze względu na przekroczenie standardów dla pyłu zawieszonego PM10, PM2.5 oraz benzo(a)pi-renu. Główną przyczyną złej jakości powietrza w województwie śląskim jest **emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych** (bytowo-komunalna). Znacznie mniejszy wpływ ma emisja przemysłowa i liniowa.

W aglomeracji górnośląskiej, wskazany został również obszar przekroczenia średniorocznego stężenia dwutlenku azotu, związany z oddziaływaniem transportu drogowego, obejmujący przebiegającą przez Katowice autostradę A4.

Oddziaływanie naturalnych źródeł emisji, niezwiązanych z działalnością człowieka, jest przyczyną przekroczenia ozonu w strefie śląskiej wg kryterium ochrony zdrowia oraz ochrony roślin.

Na podstawie rocznych ocen jakości powietrza wykonywanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Sejmik Województwa Śląskiego począwszy od roku 2010 uchwalał Programy Ochrony Powietrza (POP). Pierwszy POP uchwalony w czerwcu 2010 roku (jeszcze w starym układzie 10 stref) objął pył zawieszony PM10 i benzo(a)piren. Na podstawie kolejnych rocznych ocen, uchwalone zostały programy w 2011, 2013 i w 2014 roku, które objęły działaniami naprawczymi obszar całego województwa śląskiego

w nowym układzie 5 stref oraz ujęły dodatkowo pył zawieszony PM2.5.

Od kwietnia 2017 roku obowiązuje tzw. „uchwała antysmogowa”, która w sposób skuteczny ma wspomóc działania zmierzające do poprawy jakości powietrza na terenie całego województwa śląskiego. Uchwała ta **zakazuje od września 2017 roku spalania w gospodarstwach domowych paliw najgorszej jakości (w tym mułów, flotokoncentratów, węgla brunatnego) oraz określa obowiązek wymiany starych i przestarzałych technologicznie palenisk węglowych na piece spełniające wymagania klasy 5**, sukcesywnie, w ciągu 10 lat **(do 2026 roku)**.

Działania w ramach POP w ciągu 7 lat nie przyniosły zasadniczej poprawy jakości powietrza.

W grudniu 2017 roku Sejmik Województwa Śląskiego uchwalił kolejny Program Ochrony Powietrza, zastępujący dotychczasowe POP.

Wobec powszechnie występującego problemu zanieczyszczenia powietrza pyłem, ważne jest **prowadzenie przez wszystkie gminy intensywnych działań kontrolnych w indywidualnych gospodarstwach domowych**, w zakresie przestrzegania zapisów „uchwały antysmogowej”, **pod kątem zakazu spalania paliw najgorszej jakości**. Realizacja działań określonych w POP polegających między innymi na:

- wyeliminowaniu spalania paliw złej jakości i odpadów w indywidualnych paleniskach domowych,
- rozbudowie i integracji sieci ciepłowniczej,
- działaniach w zakresie pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych,
- ograniczenie emisji ze źródeł przemysłowych i komunikacyjnych, powinno przyczynić się do poprawy jakości powietrza w kolejnych latach.

Wsparcie tych działań jest realizowane poprzez ogólnopolski program „Czyste powietrze”.

Ten program skierowany jest do osób fizycznych będących właścicielami/współwłaścicielami domów jednorodzinnych/, a także wydzielonych lokali mieszkalnych. Dotacje są udzielane w naszym województwie za pośrednictwem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Czyste Powietrze to kompleksowy program, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych by efektywnie zarządzać energią. Działania te nie tylko pomogą chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększą domowy budżet, dzięki oszczędnościom finansowym.

Program przewiduje dofinansowania na:

- źródło ciepła – wymianę, zakup, montaż,
- instalację centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej,
- wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła,
- mikroinstalację fotowoltaiczną,
- ocieplenie przegród budowlanych,
- stolarkę drzwiową i okienną,
- dokumentację (audyt energetyczny, dokumentacja projektowa).

TOMASZ MOTYKA
*Dział Rolnictwa Ekologicznego
i Ochrony Środowiska*

*Źródło:
Roczna ocena jakości powietrza
w województwie śląskim. Raport
wojewódzki za rok 2018 – Główny
Inspektorat Ochrony Środowiska*

ZA TREŚCI ZAWARTE W PUBLIKACJI
DOFINANSOWANEJ ZE ŚRODKÓW
WFOŚiGW W KATOWICACH
ODPOWIEDZIALNOŚĆ PONOSI
REDAKCJA.

KOLUMNĘ DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW
WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH

ANALIZA ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM POWIETRZE

